

ПРЕС КЛИПИНГ

10. април 2019.

НАСЛОВИ

Отпуштен председник Самосталног синдиката „Застава оружја”(стр.3)

Отказ за лажно боловање(стр.4)

Пензије веће за 2.000 динара? (стр.5)

Људима са минималцем на потрошачку корпу оде четвртина плате(стр.6)

Држава дотира посао за 1. 130 приправника код приватника (стр.7)

Лажна боловања и сада могу да се казне отказом(стр.7)

Отпуштен председник Самосталног синдиката „Застава оружја”

Аутор: Бране Карталовић

Драган Илић, који је добио отказ зато што се није „чекирао” приликом напуштања фабричког круга, позвао раднике на штрајк

Крагујевац – Драган Илић, председник Самосталног синдиката „Застава оружја”, добио је отказ зато што се није „чекирао” приликом напуштања фабричког круга. Решење о раскиду уговора о раду, закључно са осмим априлом ове године, потписао је директор предузећа Младен Петковић.

Због овог потеза руководства, Самостални синдикат је најавио да ће предузети мере које су „реципрочне штети нанете синдикату”. Руководство крагујевачке војне фабрике се овим поводом није оглашавало. У решењу о раскиду уговора о раду наводи се да је председник Самосталног синдиката „Застава оружја” двапут избегао обавезу пријављивања изласка из фабричког круга.

Први пут се то десило 24. маја прошле године, када је Драган Илић, у јеку протеста које је предводио, онемогућио да се, приликом напуштања фабрике, евидентирају радници који учествују у штрајку. Сличну грешку је направио крајем прошле седмице, када је у аутомобилу председника Самосталног синдиката Љубисава Орбовића кренуо на састанак са директором предузећа, пропуштајући да се „чекира” на фабричкој капији која раздваја индустријске погоне од управне зграде „Застава оружја”.

– Реч је о кулминацији притисака на раднике и руководство већинског синдиката „Застава оружја”. Челник једне синдикалне организације може добити отказ ако прекрши радну дисциплину, али образложење раскида уговора о раду је скандалозно. Тим пре што са новим правилима понашања, која су уведена дан уочи доласка председника Орбовића у фабрику, нисмо били упознати ни ми из синдиката, а ни радници – рекао је Илић у разговору за „Политику” напомињући да ће се, у складу са законом, жалити на решење о отказу.

Илић јуче није желео да коментарише саопштење за медије Југослава Ристића, председника Градског већа Савеза самосталних синдиката Крагујевца, у коме је наведено да ће ова организација предузети „мере реципрочне штети нанете синдикату”.

– Самостални синдикат „Застава оружја” позвао је раднике да ступе у једносатни штрајк упозорења, а одлука о генералном штрајку зависиће од понашања руководства – навео је Илић подсећајући да синдикат који води броји 1.800 чланова, од укупно 2.600 запослених у крагујевачкој војној фабрици.

Отказ Илићу уследио је након дуготрајног сукоба фабричког Самосталног синдиката са руководством „Застава оружја”, која је важан сегмент српске војне индустрије.

Током прошлогодишњег штрајка, Илић је у више наврата износио информације о лошем положају радника и тешкој финансијској ситуацију у предузећу, а сукоб је ескалирао током састанка са руководством на коме је дошло до кошкања са председником Надзорног одбора „Застава оружја” пуковником Ивицом Марјановићем.

Бивши директор „Застава оружја” пуковник у пензији Милојко Брзаковић тужио је Илића због злоупотребе права на штрајк, обмањивања радника и угрожавања безбедности предузећа, а Марјановић је против Илића поднео пријаву због nanoшења повреда.

Након отказа Брзаковићу, који је за „Политику” изјавио да из фабрике одлази због неслагања са Надзорним одбором, за директора „Застава оружја” је, новембра прошле године, именован Младен Петковић, некадашњи први човек ваљевског „Крушика”. До нових трвења у фабрици је

дошло након смене неколико руководилаца и захтева Самосталног синдиката да се распусти Надзорни одбор „Застава оружја”.

Отказ за лажно боловање

Ј. Ж. С. - Б. Р.

Измене закона о раду вероватно тек 2021. године, дотад све остаје по старом. И према постојећим прописима газда може да проверава одсуства

ОДРЕЂЕНЕ одредбе Закона о раду треба мењати, планирано је да се то уради наредне године, али готово је сигурно да их можемо очекивати тек 2021. По садашњем пропису, уколико је радник неоправдано одсуствовао са посла може добити отказ уговора о раду. Спекулише се да ће новим изменама газда имати право да од здравствене установе тражи извештај на основу кога би се утврдила основаност боловања, сваки пут када је у току једног месеца број одсутних у фирми био најмање 10 одсто.

Зоран Михајловић, потпредседник Већа Савеза самосталних синдиката Србије, истиче да измене Закона о раду јесу на листи захтева ЕУ, али тек за наредну годину. Радна група која би се бавила овом тематиком још није ни основана, па сматра да ова област неће доћи на дневни ред до 2021.

- Све је још у фази нагађања и припремања терена - каже Михајловић. - Не знам шта значи лажно боловање, за мене је то неповерење у здравствене институције.

Наш саговорник објашњава да и по садашњим одредбама послодавац може да контролише боловање и да када сумња може о свом трошку да пошаље радника на нови преглед. Уколико се установи да је запослени незаконито одсуствовао са посла, може и сада да добије отказ.

СА ПОСЛА ИЗОСТАЛО 310.511 РАДНИКАРФЗО води само евиденцију боловања дужих од 30 дана, које је у 2018. години користило 310.511 осигураника, од којих - 138.761 због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће. Током 2018. године запослени су провери више од пет милиона дана на боловању, а РФЗО је исплатио готово 11 милијарди динара за одсуствовање дуже од 30 дана.

- На пример, ако комисија коју је оформио послодавац установи да радник није ни код куће, ни на лечењу, јасно је да се ради о злоупотреби - каже Михајловић. - Мислим да нема потребе за поштравањем мера, јер то може да има контраефекат, па да нам људи долазе болесни на посао.

У 2017. и 2018. години свега око пет одсто боловања је контролисано и то најчешће на захтев послодавца. У Републичком фонду здравственог осигурања кажу, за "Новости", да очекују да ће послодавци убудуће подносити више захтева за контролу боловања с обзиром на то да за два дана ступа на снагу нови Закон о здравственом осигурању, који прописује да изабрани лекари, уместо до 30, могу да отворе боловање до 60 дана.

- Може се очекивати да ће послодавци подносити више приговора на оцену изабраног лекара којим је утврђена привремена спреченост за рад - кажу у РФЗО. - У око 70 одсто случајева потврђена је оправданост боловања, а у преосталих око 30 процената утврђено је да није било основа за привремену спреченост за рад, или бар не у одређеном трајању, па је у складу са медицинским индикацијама боловање скраћено - кажу у РФЗО. - Било је и случајева да су утврђене околности које доводе до ускраћивања права на накнаду зараде током боловања, као

што су напуштање места пребивалишта за време боловања, непоступање по упутству за лечење, неблаговремено јављање изабраном лекару или лекарској комисији.

Пензије веће за 2.000 динара?

Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Иако је усклађивање примања најстаријих предвиђено законом, формула још није утврђена. Надлежни утврђују рачуницу која би задовољила и кориснике и државу ЧЕКОВИ најстаријих суграђана могли би у просеку да буду увећани за 1.500 до 2.000 динара када Влада Србије усвоји нови метод за усклађивање њихових примања. Према сазнањима "Новости", највероватније ће се применити модел по коме ће раст примања најстаријих зависити од раста инфлације.

Момо Чолаковић из ПУПС-а објашњава да одлука о начину усклађивања пензија још није донета и да на томе тренутно раде министарства финансија и рада.

- Савези пензионера Војводине и Србије дали су своје предлоге, такође и Фискални савет - каже наш саговорник. - Најближи смо решењу да се примања најстаријих усклађују спрам трошкова живота и раста БДП. И то би, по мом мишљењу, било најбоље.

Он објашњава да ако, на пример, БДП буде 3,5 одсто, чекови би се усклађивали са износом изнад два процента, тј. увећали би се за 1,5 одсто. Формула још није утврђена, али сматра Чолаковић, савези пензионера би тим поводом требало мало "да притисну надлежна министарства".

- Ако би пензије зависиле од инфлације и БДП, то би у данашњој ситуацији могло да буде око пет процената - каже Чолаковић. - То значи да би, према тренутним параметрима, износ на чеку могао да буде већи и до 2.000 динара.

Светска банка је својевремено, у оквиру студије из 2015. године, изнела своју анализу нашег пензијског система и сугерисала правило по коме би се чекови усклађивали са растом цена, односно инфлације. Фискални савет није се тада сагласио са предлогом, па је изнео своја четири модела за усклађивање. Влада, међутим, није узела у обзир још ниједан од предложених образаца.

Ђуро Перић, председник Савеза пензионера Србије, каже да тренутно нема никаквих преговора нити се зна када би до њих могло да дође. Њихов став је да пензије морају да прате раст зарада.

- У последње две године пракса је била да се све дешава пред крај године, у новембру и децембру - каже Перић. - Бојим се да ће и сада бити тако. Данас је просечна пензија око 47 одсто од просечне зараде у Републици, а не би требало да иде испод 50 процената. Уколико дође до повећања зарада просветарима и здравственим радницима, како се најављује, тај постотак ће бити још нижи.

ДОДАТАК ЗА 1,3 МИЛИОНА КОРИСНИКА

ДОДАТАК на најниже пензије од пет одсто, који је у новембру прошле године почело да прима више од 1,3 милиона пензионера у Србији, важиће и целе ове године. На њега имају право пензионери чија примања од децембра прошле године закључно са новембром 2019. износе највише 34.004 динара. Повишица ће се исплаћивати закључно са новембарском пензијом.

Србија заузела 30. место на листи земаља кад је реч о односу минималне зараде и трошкова за намирнице

Људима са минималцем на потрошачку корпу оде четвртина плате

Минимална зарада за осмочасовни месечни рад у Србији износи 26.090,4 динара, док минимална корзпа животних намирница вреди 7.009 динара, односно 26,9 одсто минималне нето зараде, показало је истраживање Пицоди.цом.

Минимална корзпа животних намирница према Пицоди.цом:

- Млеко (10 литара) — 895 динара
- Хлеб (10 векни) — 450 динара
- Пиринач (1,5 килограма) — 174 динара
- Јаја (20 комада) — 238 динара
- Сир (1 килограм) — 504 динара
- Месо птице и говедине (6 килограма) — 3587 динара
- Воће (6 килограма) — 650 динара
- Поврће (8 килограма) — 511 динара

Без обзира на то што је ово мали, и, како пише овај сајт, економски списак, животне намирнице које се овде налазе задовољавају потребе одрасле особе у угљеним хидратима, беланчевинама, целулози и минералним супстанцама.

Од 1. јануара 2019. године минимална сатница у Србији износи 155,30 динара нето (или 26.090,4 динара месечно 8-часовни радни дан и 21 радни дан на месец). Узимајући у обзир просечне цене изабраних производа, минимални потребни трошкови износе 26,9 одсто минималне нето зараде. На овакав начин Србија се нашла на 30. месту међу 52 државе.

Најмањи однос минималне зараде и трошкова на намирнице смо нашли у Аустралији, Ирској и Великој Британији, где радник, добијајући најмању месечну плату, троши 7 одсто на основне намирнице.

Ниже од Србије у овом списку налазе се Албанија (31. место), Бугарска (33. место) и Русија (42. место).

Најгору статистику има Нигерија, где су најскромнији трошкови скоро двоструко виши од минималне зараде, која износи 39€.

Појам „минимална зарада“, иначе, не постоји свуда. На пример, у скандинавским земљама, у Италији, Аустрији и Сингапуру се сналазе и без њега. Србија припада групи држава, које су ратификовале конвенцију ОУН-а о оснивању минималне зараде, и овај индикатор је један од главних фактора оцене животног нивоа.

Држава дотира посао за 1. 130 приправника код приватника

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Држава је у 2019. години увела нови програм за приправнике као подршку запошљавању нове радне снаге, а с идејом да се смањи одлазак радне снаге из земље, пише Политика у сутрашњем штампаном издању.

Буџет Националне службе запошљавања од четири милијарде, већи је ове године за око 350 милиона, колико је отишло управо у тај нови фонд, а који је намењен како би се образованим младим људима обезбедио посао чим заврше школу.

Фонд је намењен незапосленима са високим, али и средњим образовањем, а Политика у НСЗ сазнаје да ће у програм бити укључено 1.130 грађана са евиденције те службе.

Програм ће моћи да се реализује само код послодаваца који припадају приватном сектору и редовно измирују своје пореске обавезе.

Лажна боловања и сада могу да се казне отказом

Привредна комора Србије је још током прошле године, а на захтев привредника, тражила да се мења Закон о раду, и то у делу који се односи на могућност спречавања злоупотребе привремене спречености за рад од стране запослених.

Другим речима, тражила је да се послодаваца омогући да радницима које ухвате у лажном боловању дају отказ.

Суштина прелога за измену Закона о раду, како је објаснио ПКС, заправо је у томе да се законски омогући послодавцима да затраже извештај здравствене установе на основу којег би се утврдила оправданост боловања уколико је у току једног месеца проценат запослених који су били одсутни био већи од десет одсто. Тек ако се у том поступку утврди да је дошло до злоупотребе права на боловање, послодавац може раднику уручити отказ. Иако је неизвесно када би могло доћи до измене и допуне

11 одсто запослених било на боловању из неоправданих разлога

Закона о раду, о лажним боловањима се већ дуже води полемика између послодаваца и синдиката, а крајем прошле године у њу се укључио и министар за запошљавање, рад, социјалну и борачку политику. Наиме, ресорни министар Зоран Ђорђевић поновио је лане да је боловање већ дефинисано у садашњем Закону о раду, додајући да је његовим чланом 179 јасно прецизирано како се користи боловање и како послодавац може проверити да ли је запослени заиста на боловању. Тај члан Закона о раду и сада омогућава послодавцима да, уколико не верују у налазе лекара опште праксе, могу директно од начелника здравствене установе да затраже поновно вештачење лекарског налаза.

Тешко доказиво

У пракси, веома је тешко доказати лажно боловање, поготово када је реч о психичким оболењима запослених, које најчешће изазивају стрес, страх, неизвесност очувања радног места, економска ситуација, ситуација у породици... С друге стране, нико не може оспорити да се боловања често отварају баш у време када на њивама има највише посла и када запослени настоје да зараде и ван радног места. То се најчешће догађа у пролеће и у јесен, а последица је

тога што запослени од зараде на радном месту не могу да живе па им је потребна додатна зарада. Дакако, то није довољно јако оправдање за злоупотребу боловања, али јесте тема о којој треба разговарати и за коју треба тражити решење.

Послодавци пак већ увелико користе управо тај члан Закона, а доказ за то је податак да су у првих десет месеци 2017. године покренута 1.322 поступка контроле привремене спречености за рад, од чега у 708 случајева на захтев послодаваца. Но, исте те године контрола Републичког фонда за здравствено осигурање показала је да је око 11 одсто запослених било на боловању из неоправданих разлога. Због тога је Министарство здравља најавило ригорозније контроле боловања које би требало да одговоре на питање на шта се највише „извлаче” радници када их лекари проглашавају неспособнима за рад на одређено време.

1.322 поступка контроле привремене спречености за рад

Синдикати сматрају да нема потребе да се та одредба Закона о раду мења јер је питање злоупотребе боловања и сада њиме регулисано. Послодавац својим општим актом и сада може да уреди на који начин ће контролисати да ли је неки радник на боловању оправдано или не. Уколико послодавац сумња да је радник узео неоправдано боловање, подноси захтев лакарској установи, која обавља супервештачење запосленог, али то чини на сопствени трошак. У синдикатима тврде да немају нијадан доказ из судске праксе у којем је послодавац после контролног прегледа доказао да су радник или лекар злоупотребили боловање. Тим пре, наглашавају у синдикатима, што радници код приватног газде мање иду на боловање него претходних година због страха од отказа. Зато се често догађа да на посао долазе болесни. Уз то, синдикати тврде да ретко који послодавац упућује своје раднике на годишње систематске прегледе који би дали увид у здравствено стање свих запослених, па би било и мање злоупотреба.

Љ. Малешевић